Aloysius Stichting

Protocol time-out, schorsing en verwijdering

april 2020

1. Inleiding

Onderwijs wordt gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school, personeelsleden en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden is het belangrijk dat personeelsleden, ouders/verzorgers en leerlingen respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Hiertoe heeft iedere school zijn eigen gedragsregels opgesteld, die de basis vormen voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. De leerlingen, de personeelsleden en ouders/verzorgers worden geacht zich zowel binnen als buiten de school aan die gedragsregels te houden, zich er verantwoordelijk voor te voelen en elkaar er op aan te spreken.
Dit protocol treedt in werking als er sprake is van ernstig ongewenst gedrag door een leerling die psychisch en/of lichamelijk letsel aan derden heeft toegebracht. Het protocol is gebaseerd op de wettelijke regels rond het toelaten, schorsen en verwijderen van leerlingen in artikel 40 (lid 11 en 12) Wet op het primair onderwijs, artikel 40c Wet op het primair onderwijs en artikel) 40 lid 18 tot en met 20 en artikel 40a van de Wet op de expertisecentra en de normen die hierbij gesteld zijn door de Inspectie van het Onderwijs.

Voor de leesbaarheid van het stuk zullen we hierna spreken over ouders wanneer wij ouder(s) en verzorger(s) bedoelen. Onder medewerkers van school worden alle bij school betrokkenen bedoeld, ook vrijwilligers en stagiaires.

2. Maatregelen

Wanneer leerlingen zich niet aan de gedragsregels van de school houden kunnen er maatregelen worden getroffen.

Er kunnen 3 vormen van maatregelen genomen worden (in volgorde van zwaarte):

1. Time-out als ordemaatregel
2. Schorsing
3. Verwijdering

De school zorgt bij alle gevallen voor een goede dossiervorming. Op deze wijze worden afspraken vastgelegd en kunnen onduidelijkheden voorkomen worden. Dossiervorming draagt tevens bij aan een concrete afhandeling van eventuele problemen. Een beslissing tot time-out, schorsing of verwijdering moet met de uiterste zorgvuldigheid worden genomen.

Verwijdering, schorsing en time-out van een leerling zijn maatregelen die, afhankelijk van de aanleiding, het karakter van een ordemaatregel, een disciplinaire maatregel of een maatregel in het belang van de leerling en/of de school kunnen hebben. Vaak gaat het om een combinatie van deze aspecten. Bij de toepassing van maatregelen worden de volgende algemene maatstaven in alle gevallen in acht genomen:

1. Maatwerk: Het is de professionaliteit van iedere leraar om de maatregelen op gepaste wijze in te zetten, rekening houdend met de totale ontwikkeling en eventuele eerdere incidenten met een betreffende leerling. Er wordt uiteraard

gestreefd naar een consistente toepassing: situaties worden zo veel mogelijk op een gelijke manier beoordeeld en behandeld.

2. Evenredigheid: pas indien pedagogische maatregelen (maatregelen binnen de sfeer van de klas) geen effect (meer) hebben, dus als de school in handelingsverlegenheid komt, worden zwaardere maatregelen toegepast.
   Ook moet de maatregel qua aard, zwaarte en gevolgen evenredig zijn aan het gedrag dat tot de maatregel aanleiding geeft. Dit betekent ook dat moet worden afgewogen of in een concreet geval niet kan worden volstaan met een schriftelijke waarschuwing dat in een volgend geval een maatregel zal worden toegepast. Verder is het niet per definitie zo dat een eerste geval van wangedrag altijd tot de lichtste maatregel dient te leiden: het gedrag kan immers zo ernstig zijn dat een zwaardere maatregel getroffen wordt.
3. 'Ne bis in idem' (niet twee keer voor hetzelfde): een leerling kan niet twee keer gestraft worden voor hetzelfde feit. Het is dus niet mogelijk een leerling eerst te ''straffen'' met een schriftelijke waarschuwing en vervolgens een schorsing op te leggen.

Hieronder worden achtereenvolgens de 3 soorten maatregelen uiteen gezet.

3. Time-out als ordemaatregel

Van een time-out als ordemaatregel is sprake wanneer de leerling voor korte duur wordt uitgesloten van het verblijf in de groep/klas, maar het kind blijft wel op school. Een time-out zal voor de duur van maximaal een schooldag worden opgelegd en slechts gelden voor die betreffende schooldag. Een time-out is geen strafmaatregel maar een opvoedkundige ordemaatregel in het belang van de groep en/of de school.

De time-out is geen officieel instrument, maar kan niettemin bruikbaar zijn bij onveilige situaties of bij het herstellen van de rust binnen de school: het is principieel geen strafmaatregel maar een ordemaatregel in het belang van de school. De time-out wordt ingezet indien pedagogische maatregelen geen effect (meer) hebben. Het gaat in dit protocol om een ordemaatregel nadat een incident heeft plaatsgevonden waarbij de gedragsregels zijn geschonden en niet om een 'time-out' als pedagogisch preventieve maatregel om escalatie te voorkomen. Bij een time-out als pedagogisch preventieve maatregel is de leerling weer welkom in de klas/groep/gebied op school als deze tot rust is gekomen.

Bij het geven van een time-out gelden de volgende voorwaarden:

- In geval van een time-out wordt de leerling voor maximaal de rest van de dag de toegang tot de groep/klas/gebied op school ontzegd. De leerling wordt dan onder (toe)zicht binnen de school geplaatst.
- De maatregel kan worden toegepast door de leerkracht, eventueel in overleg met de locatiedirecteur.

- Tenzij redelijke gronden zich daartegen verzetten worden de ouders onmiddellijk van het incident en de time-out gemotiveerd op de hoogte gebracht.[1]
- Het incident wordt geregistreerd in het leerlingvolgsysteem (incidentenregistratie) en van het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.
- De ouders worden uitgenodigd voor een gesprek op school met de medewerker die de time-out heeft aangevraagd en, wanneer nodig en gewenst, een lid van de directie. Zijn de ouders de dag na de time-out maatregel niet in staat naar school te komen voor een gesprek, wordt het gesprek via video-bellen gevoerd. De time-out kan alleen worden uitgevoerd op de dag dat deze is uitgesproken. Deze termijn kan niet worden uitgesteld of verlengd.
- De time-out maatregel wordt na toepassing schriftelijk gemeld aan het bevoegd gezag.

4. Schorsing

Van een schorsing van een leerling is sprake wanneer de leerling tijdelijk het recht op deelname aan het onderwijs wordt ontzegd. De duur van de schorsing zal in verhouding moeten staan tot de aard en de ernst van de overtreding. Wanneer er langer dan één dag geschorst wordt moet de Inspectie met opgave van redenen in kennis gesteld worden. De periode van schorsing mag ten hoogste één week zijn. De betreffende bepalingen uit de Wet op het primair onderwijs zijn hierbij van toepassing (artikel 40c Wpo/ artikel 40a Wec).

Een schorsing kan worden opgelegd indien er sprake is van ernstig wangedrag van een leerling waardoor de leerling een (ernstige) bedreiging vormt voor de orde, rust en/of veiligheid op school of als er sprake is van een andere grond die het in het belang van de school en/of de leerling dringend noodzakelijk maakt dat de leerling tijdelijk niet deelneemt aan de les of niet op school komt.

Bij het geven van een schorsing gelden de volgende voorwaarden:

- Het bevoegd gezag van de school (in dit geval de sectordirecteur of college van bestuur) wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd.
- Een school mag een leerling schorsen voor maximaal 5 schooldagen. De school moet schriftelijk onderbouwen waarom het de leerling schorst.
- De school stelt de inspectie van een schorsing voor een periode langer dan één dag schriftelijk en met opgave van redenen in kennis. De schorsing dient via het internetschooldossier (ISD) gemeld te worden.
- Gedurende de schorsing wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd wordt[2].

[1] De veiligheid binnen school is leidend. Daarmee kan contact met de ouders niet absoluut voorwaardelijk zijn voor een time-out.

[2] Schorsing mag niet betekenen dat het doen van toetsen wordt belemmerd. Dit vraagt passende maatregelen, bijv. het wel tot de school toelaten voor het doen van deze toets. Daarnaast wordt (thuis)materiaal verstrekt.

- Ook wanneer de school het voornemen heeft een leerling te verwijderen, mag de daar eventueel aan voorafgaande schorsing maximaal 5 schooldagen duren. De resterende tijd dient de school de leerling binnen de school onderwijs aan te bieden[3].
- Het besluit tot schorsing wordt schriftelijk aan de ouders, of als de leerling meerderjarig en handelingsbekwaam is aan de leerling, bekend gemaakt. Bij een schorsingsbesluit gaat het erom dat alle partijen zo goed mogelijk geïnformeerd worden en dat duidelijk blijkt dat er conform het protocol (en eisen inspectie) wordt gehandeld.Daarom moet altijd in de brief:
  - Naam van de leerling.
  - Wat is er gebeurd (in grote lijnen) – er moet sprake zijn van een duidelijke weergave van de feiten.
  - Op welke dag (datum) dit heeft plaatsgevonden.
  - Hoe lang de schorsing duurt (mag maximaal 5 schooldagen) (als de leerling gedurende de schooldag naar huis wordt gestuurd is dat dag 1 van de schorsing).
  - Dat tijdens de schorsingsdagen (max 5) een gesprek met ouders/leerling/school gaat (moet) plaatsvinden.
  - De datum, het tijdstip en het adres waar het gesprek plaatsvindt.
  - Wat er besproken gaat worden: er zal een plan worden besproken tussen alle partijen om de leerling weer op een goede manier te laten instromen.
  - Dat er schoolwerk klaarligt voor de leerling om thuis te maken, dit kan worden opgehaald. (als er een proefwerk staat gepland moet de leerling dat kunnen maken of kunnen inhalen).
  - Bezwaar kan binnen 2 weken worden aangetekend tegen de schorsing bij het college van bestuur van de Aloysius Stichting.
  - Ouders kunnen een klacht indienen tegen de schorsing. Hiervoor verwijzen we naar de klachtenregeling van de Aloysius Stichting.
- Alleen de sectordirecteur mag besluiten tot schorsing, let op goede ondertekening (ook de achternaam).
- Het protocol time-out, schorsing en verwijdering wordt als bijlage bij deze brief gevoegd.
- De betrokken ouders worden door de directie uitgenodigd voor een gesprek betreffende de maatregel. Hierbij dienen nadrukkelijk oplossingsmogelijkheden te worden verkend, waarbij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van de opvang van de leerling op de school aan de orde komen.
- Van de schorsing en het gesprek met de ouders wordt een verslag gemaakt. Dit verslag wordt door de ouders voor gezien getekend en in het leerlingendossier opgeslagen. De aanleiding voor de schorsing is opgenomen in de incidentenregistratie.
- Het verslag wordt ter kennisgeving verstuurd aan:
  - Het bevoegd gezag
  - De Inspectie van het Onderwijs indien de schorsing voor langer dan een dag is opgelegd.
- Bij de schorsing van een leerling wordt er binnen een periode van drie weken (vanuit een integrale benadering) het ontwikkelingsperspectiefplan bijgesteld om herhaling

[3] De schorsing is aan een maximumtermijn gebonden; er mag geen sprake zijn van een verkapte verwijdering. Deze termijn biedt school enkele dagen om een eventuele beslissing tot verwijdering op zorgvuldige wijze voor te bereiden

van de situatie te voorkomen. Het ontwikkelingsperspectiefplan wordt besproken met leerling en ouders. De sectordirecteur ontvangt een kopie van het bijgestelde plan.

- Ouders kunnen bezwaar aantekenen bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag beslist uiterlijk binnen 14 dagen op het bezwaar. Als het bezwaar wordt toegekend wordt rectificatie van de schorsing in het dossier van de leerling opgenomen.

5. Verwijderen

In de WPO en WEC is opgenomen dat de school een leerling kan verwijderen als zich een ernstig incident voordoet dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school. De missie, visie en kernwaarden van Aloysius verzetten zich tegen het verwijderen van een leerling. Alleen wanneer duidelijk is dat alles is gedaan om de leerling binnen school te houden en onomstotelijk kan worden aangetoond dat deze setting de ontwikkeling van de leerling eerder belemmert[4] dan verbetert, of de algemene veiligheid binnen de school niet meer kan worden gewaarborgd, kan tot een besluit tot verwijdering worden overgegaan. Of een leerling van een school mag worden verwijderd, moet per geval worden beoordeeld. De betreffende bepalingen uit de Wet op het primair onderwijs en de Wet op de expertisecentra zijn hierbij van toepassing (artikel 40 Wpo/Wec).

Bij verwijdering gelden de volgende voorwaarden:

- Er is overleg met de Inspectie van het Onderwijs
- Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het college van bestuur.
- Er wordt hoor en wederhoor toegepast bij alle betrokken partijen. Hiervan wordt een verslag gemaakt en dit wordt opgenomen in het leerlingdossier. Op basis daarvan neemt het college van bestuur het besluit.
- Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar de Inspectie van het Onderwijs.
- Het college van bestuur informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift. De Inspectie van het Onderwijs wordt op de hoogte gesteld via het ISD.
- De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken nadat het verwijderingsbesluit is genomen een bezwaarschrift in te dienen.
- Het college van bestuur beslist binnen 4 weken na ontvangst van de bezwaren, maar mag pas beslissen:
  a. na overleg met de inspecteur en desgewenst met andere deskundigen,
  b. nadat de ouders kennis hebben kunnen nemen van de op de beslissing betrekking hebbende adviezen of rapporten, en
  c. de ouders opnieuw zijn gehoord.

[4] Bijvoorbeeld wanneer er sprake is van crisis, de leerling niet in staat is om onderwijs te volgen en/of een GGZ-opname/behandeling noodzakelijk is.

- Met de invoering van passend onderwijs mag de leerling niet van school verwijderd worden, voordat het bestuur een andere school bereid heeft gevonden om de leerling toe te laten en hierover constructief overleg heeft gevoerd met de betrokken ouders. Uitschrijving als er geen andere school is, die deze leerling wil opnemen, is dus niet mogelijk. Bij verwijdering van een leerling dient de leerling de school te blijven bezoeken totdat de leerling terecht kan op een nieuwe school. Leerlingen mogen dus niet geschorst worden in afwachting van verwijdering.
- Het bestuur is altijd verplicht de inspectie te informeren over de voorgenomen verwijdering. Maken ouders bezwaar tegen de verwijdering, dan beslist het bestuur op dat bezwaar na overleg met de inspecteur.

Bronnen:
https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/schorsen-en-verwijderen